

Regula Sancti Patris Benedicti

Benedikt <Montecassino, Abt, Heiliger>

Moguntiae, 1604

D. Anselmi Cantvariensis Archiepiscopi Carmen, de mundi conte[m]ptu,
vitáq[ue] monachorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64533](#)

D. ANSELMI
CANTVARIENSIS
Archiepiscopi Carmen, de
mundi contēptu, vitāq;
monachorum.

Quid deceat monachum, vel qualis debeat esse,
Qui iubet ut dicam, porrigat ipse manū.
Non consura facit monachum, non horrida vestis :
Sed virtus animi, perpetuusque rigor.
Mens humilis, mundi contemptus, vita pudica.
Sancta que sobrietas, hac faciunt monachum.
Hac vos in cælum (Monachi) quadriga leuabit :
Hec post hanc vitam præmia summa dabit.
Non tonsura iuuat : iuuat aut viliissima vestis :
Si lupus es, quamuis esse videris ouis.
Nam falli possunt homines : sed fallere Christum
(Qui nullum fallit) nemo post hominum.
Ille quidem fucum simulata religio[n]is
Damnat, & in reprobis moribus esse nequit :
Vouistis fratres ? vouistis ? Vesta rogamus
Viuite solliciti reddere vota Deo.
In maiestatem diuinam peccat abunde
Quisquis, quæ non vult reddere, vota vouet.

Vou-

Vouistis Domino vestros conuertere mores?
 Iam non peccetis: sit modus & vicijs.
 Nunc humilis viuat, qui vixerat ante superbum.
 Sie castus, quisquis luxuriosus erat.
 Querebat census aliquis? captabat honores?
 Hinc iam vilescant census honorque sibi.
 Gaudebat dapibus? gaudebat disiit mensa?
 Nunc tenuem victum sobria cena dabit.
 Ille suis latus successibus esse solebat:
 Nunc lacrymis culpas diluat ipse suus.
 Ostro conspicuus, gemmis insignis & auro:
 Veste modo vili squallida membra tegat.
 Verbo sus taceat, mitescat feruidus ira;
 Inuidus inuidiae dira venena vomat.
 Cuique prius cades placuit... placuere rapina:
 Nunc pius & mitis pacis amator erit.
 Quisquis adulantum ventosa laude rumebat,
 Nunc hominum laudes estimet essentib.
 Et qui sponte malus, gratisque nocere solebat,
 Nunc etiam lasus utilia esse velit.
 Ad lites facilis fuit hic, ad iurgia praeceps?
 Fortiter alterius nunc maledicta ferat.
 Non hunc contemptus, non hunc injuria frang.
 Omnia robusto corde molesta ferat.
 Pax, animique quies inter conuicia duret:
 Nam fortis rerum nulla procella mouet.
 Hec veniam (fratres) conuersio vera meretur:
 Hec valet offensum flectere vita Deum,
 Funestum monacho est quicquid male suggestum
 Et constitutum fallere mille modis. (s)
 Esse Deum credat praesentem semper ubique:
 Nec se, si peccat, posse latere putet.

Cuncti

Cuncta scit, atque videt, nec quicquam praterit illū :
 Omnia sunt oculis nuda & aperta suis.
 Cum quid turpe facit qui me spectante ruberet :
 Cur spectante Deo non magis ipse rubet ?
 Si patriæ iudex sciret sua facta, timeret :
 Scit Dominus rerum, cur nihil ergo timet ?
 Sed tacet, & differt, & nondum crimina punit :
 Punit, & meritis arbitrè equus erit.
 Propositum vita monachi seruato rigorem :
 Nec pigreat parvo tempore parua pati.
 Exigius labor est, sed merces magna laboris :
 Preterit ille citò, præmia sine carent.
 Ergo Deo melius si nil cognoscitus esse,
 Imò si summum creditis esse bonum :
 Contemptus mundi rebus labentibus istius,
 Iam sint in solo gaudia vestra Deo.
 Et mihi quæ possunt amitti nulla videntur :
 Nec longum quidquid definit esse reor.
 Nam quid honor ? quid opes ? quid gloria ? quidue
     iuuentus ?
 Forma, genus, vires, fœmina, vestis, ager ?
 Magna potentia, multa scientia, falsa voluptas ?
 Vita quid, & nostri corporis ipsa salus ?
 Non amo quod pestis, quod fur, quod surripit hostis,
     Et quæ, si parcant, aspera mors adimir.
 Quis poterit fari, quis scribere, quis meditari,
     Quæ dabis in cœlis præmia Christe tuis ?
 Quisquis ad hæc igitur paradisi gaudia tendis,
     Sedulus angustam nunc age disce viam.
 Ne laxes vitius augustinus mentis habenas,
     Divini semper frena timoris habe.

Expecta

Expecta Dominum, formida iudicis iram:
 Et quod promittit Rex tibi, miles ama.
 Parvulus esto vide, mentis depone tumorem:
 Porta Dei nullum qui tumet arcta capit.
 Summa quidem virtus monachi parere Priori,
 Ferre ingum normae, seq̄, negare sibi.
 Quicquid præcipiet, mox & sine murmure su:
 Peccatum solum dedecuisse puta.
 Non vilius vestis, non te locus vltimus angat:
 Sapè tui stultos ordinis ista mouent.
 Sed si nos sanè sapimus, si vera fatemur,
 Aggreditur virtus ardua, dura probat.
 Qui siti vilescit, qui se nihil estimat esse,
 Et timet, & mundi labilis alta fugit:
 Hic est & sapiens, & cœlo proximus iste:
 Non sine re monachi nomen inane gerit.
 Si vult ditari, varios si querit honores,
 Induit occultum pellis ouina lupum.
 Sed qui cuncta videt, mundi qui arbiter ille,
 Nouit oves: tacitos nouit & ipse lupos.
 HAE ergo monachus labius & corde frequenter
 Te mihi, te solum da, Deus, & satis est.
 O certè fœlix possessio, quæque beatum
 Sola facit! Miserum cetera pondus habent.

FINIS.

Tomo 3. Operum S. Cypriani, circa finem, liber est
de Duplii Martyrio (quit tamen, iudicio Iacob
Pameli, creditur esse cuiusdam Neot. rici) In quo
haec praecedenti poemati consona habentur.

NON locus desertus, saccus p
veste, legumen pro cibo, ne
que iciunia, neque chameu
niæ Monachum absoluunt.
Sub his inuolucris interdum
latet animus valde mundanus. Quod ita de
prehenditur, si ad munus aliquod ecclesiasticum
vocentur: ibi videoas quosdam ex illis fa
cillimè vinci deliciis, impatientiores iniuriam
apparentiores vindictæ quam qui uis a
lius sit ex media plebe. Quid causa est? Quo
niam corpus exercuerunt magis quam animū:
cum B. Paulus doceat, quod exercitatio cor
poralis ad modicum utilis sit, pietas ad omnia
valeat. Non hæc dixerim, quod improbandi
sint, qui talibus modis castigant corpus suum
& in seruitutem redigunt: sed quod Samaritanus
mille instructus artibus, nonnumquam illu
dit incautis, transfigurans se in Angelum le
cis, & ex huiusmodi corporum exercitamen
tis inducit illis falsam sanctimoniam & persuasio
nem: cumque intus madeant spiritualibus
vitiis, & sibi & aliis habentur pii. Talis erat ini
stitia Phariseorū: cui prælata est, iudicet Chri
sto publicani iniustitia.

D. Hierony. to. 1. epistola 14. Ad Celantiam
de Ratione piè viuendi: Multè deformior
est superbia, quæ sub humilibus signis later.

^{1.} Timos. 4.

^{2.} Cor. II.

^{3.} Lue. 18.

INDEX